

Programmabegroting Purmerend 2023-2026

Overzicht reserves en voorzieningen

Reserves

Naam reserve (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2023	2024	2025	2026
A. ALGEMENE RESERVE:						
Algemene reserve	Algemene dekkingsmiddelen	Stand per 01-01	44.089	58.701	73.773	91.475
		Onttrekkingen	-200	-1.155	0	0
		Toevoegingen	14.812	16.227	17.702	754
		Stand per 31-12	58.701	73.773	91.475	92.228
Totaal algemene reserve			58.701	73.773	91.475	92.228
B. BESTEMMINGSRESERVES:						
Reserve woonvisie	03. Wonen	Stand per 01-01	862	700	562	434
		Onttrekkingen	-181	-157	-147	-126
		Toevoegingen	19	19	19	26
		Stand per 31-12	700	562	434	333
Totaal Woonvisie			700	562	434	333
Reserve woningbouwprogrammering	03. Wonen	Stand per 01-01	1.867	1.867	1.867	1.867
		Onttrekkingen	0	0	0	0
		Stand per 31-12	1.867	1.867	1.867	1.867
Totaal Woningbouwprogrammering			1.867	1.867	1.867	1.867
Reserve duurzaamheid	04. Milieu	Stand per 01-01	2.372	911	911	911
		Onttrekkingen	-1.983	0	0	0
		Toevoegingen	522	0	0	0
		Stand per 31-12	911	911	911	911
Totaal Duurzaamheid			911	911	911	911
Reserve parkeren	05. Bereikbaarheid	Stand per 01-01	1.043	653	582	565
		Onttrekkingen	-390	-137	-82	-50
		Toevoegingen	0	66	65	143
		Stand per 31-12	653	582	565	658
Totaal parkeren			653	582	565	658
Reserve gronden	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	4.171	3.335	3.180	3.026
		Onttrekkingen	-836	-155	-154	-154
		Stand per 31-12	3.335	3.180	3.026	2.871
Totaal gronden			3.335	3.180	3.026	2.871
Reserve Regionaal Samenwerkingsverband ZW	09. Economie	Stand per 01-01	291	291	291	291

Naam reserve (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2023	2024	2025	2026
		Onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal regionaal samenwerkingsverband ZW		Stand per 31-12	291	291	291	291
Totaal bestemmingsreserves			7.757	7.392	7.093	6.930
Totaal RESERVES			66.458	81.165	98.567	99.159

Voorzieningen

Naam voorziening (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2023	2024	2025	2026
Voorziening afvalstoffenheffing	04. Milieu	Stand per 01-01	800	883	965	1.048
		Onttrekkingen	0	0	0	0
		Toevoegingen	83	83	83	83
Totaal afvalstoffenheffing		Stand per 31-12	883	965	1.048	1.130
Voorziening gemeentelijke watertaken	06. Beheer openbare ruimte	Stand per 01-01	2.688	2.711	2.632	2.232
		Onttrekkingen	0	-79	-400	-400
		Toevoegingen	23	0	0	0
Totaal gemeentelijke watertaken		Stand per 31-12	2.711	2.632	2.232	1.832
Voorziening onderhoud begraafplaatsen	06. Beheer openbare ruimte	Stand per 01-01	1.330	1.246	1.163	1.080
		Onttrekkingen	-166	-166	-166	-166
		Toevoegingen	82	82	82	82
Totaal voorziening onderhoud begraafplaatsen		Stand per 31-12	1.246	1.163	1.080	996
Voorziening persleiding Rivierenlaan 281	06. Beheer openbare ruimte	Stand per 01-01	25	25	25	25
		Onttrekkingen	0	0	0	0
Totaal persleiding Rivierenlaan 281		Stand per 31-12	25	25	25	25
Voorziening groot onderhoud gebouwen	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	4.672	4.720	4.143	3.566
		Onttrekkingen	-1.494	-2.119	-2.119	-2.120
		Toevoegingen	1.541	1.542	1.542	1.543
Totaal groot onderhoud gebouwen		Stand per 31-12	4.720	4.143	3.566	2.989
Voorziening infrastructuur Wagenweggebied	07. Ruimtelijke Ordening	Stand per 01-01	116	116	116	116
		Onttrekkingen	0	0	0	0

Naam voorziening (x € 1.000)	Programma	Ontwikkeling	2023	2024	2025	2026
Totaal infrastructuur Wagenweggebied		Stand per 31-12	116	116	116	116
Voorziening wachtgeldverplichtingen bestuurders	10. Bestuur en concern	Stand per 01-01	384	212	78	7
		Onttrekkingen	-172	-134	-71	-7
Totaal wachtgeldverplichtingen bestuurders		Stand per 31-12	212	78	7	0
Voorziening wachtgeldverplichtingen personeel	10. Bestuur en concern	Stand per 01-01	152	127	102	77
		Onttrekkingen	-25	-25	-25	-25
Totaal wachtgeldverplichtingen personeel		Stand per 31-12	127	102	77	52
Voorziening pensioen ex- bestuurders	10. Bestuur en concern	Stand per 01-01	4.629	4.541	4.453	4.364
		Onttrekkingen	-88	-88	-88	-88
Totaal voorziening pensioen ex-bestuurders		Stand per 31-12	4.541	4.453	4.364	4.276
Totaal VOORZIENINGEN			14.581	13.677	12.515	11.417

Toelichting reserves en voorzieningen

Algemeen

Ter toelichting op het totaaloverzicht wordt per reserve en voorziening aangegeven: het doel waarvoor deze is ingesteld, de wijze van voeding en waaraan de reserve en/of voorziening wordt besteed. De specifieke mutaties in 2023 zijn toegelicht in het onderdeel financiële toelichting per programma.

Algemene reserve

De algemene reserve is het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente. Deze reserve heeft het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers als belangrijkste functie. Tekorten en overschotten op de jaarrekening komen ten laste respectievelijk ten gunste van de algemene reserve. Groei van de reserve is nodig om de uitgaven de komende jaren voor een deel met eigen vermogen te financieren en zo de financiële positie van de gemeente in balans te houden. En waar mogelijk te verbeteren tot minimaal het door de raad vastgestelde niveau van 20%.

De gewenste omvang van de algemene reserve is door de raad bepaald op minimaal € 15 miljoen of zoveel hoger als er weerstandsvermogen nodig is. In de paragraaf weerstandsvermogen is

aangegeven dat de actuele inschatting van het benodigde weerstandsvermogen ruim € 40 miljoen is. In het meerjarenbeeld stijgt de reserve hard door de ruimte in de primitieve begroting. Het voorstel is om die ruimte in te zetten voor uitgaven, maar dit wordt pas verwerkt in de begroting na besluitvorming door de raad.

Bestemmingsreserves

Voor bestemmingsreserves geldt dat deze worden ingesteld voor één specifiek doel binnen een vastgesteld termijn.

Programma 3 Wonen

Reserve Woonvisie

Doel en voeding: de reserve Woonvisie is bedoeld voor investeringen in de volkshuisvesting en is gekoppeld aan het gelijknamige beleidsplan dat in 2012 door de raad is vastgesteld. In 2017 heeft de raad besloten (nummer 1361700) om de geactualiseerde Woonvisie 2017 als dekking aan te wijzen voor aanvullende instrumenten in het kader van de woonvisie (o.a. tijdelijke woningen). Op dit moment wordt de reserve alleen gebruikt voor egalisatie van de resultaten van de locaties tijdelijke woningen.

Reserve woningbouwprogrammering

Doel en voeding: de reserve is ingesteld om uitvoering te geven aan de nota kaders en instrumenten woningbouwprogrammering (spelregels 30-30-40). Van de nieuw te bouwen woningen dient minimaal 30% sociale huur te zijn, 30% doorstroomwoningen (middeldure huur en betaalbare koop) en maximaal 40% vrije keuze. Op basis van deze norm wordt sturing gegeven aan het bouwprogramma binnen het totale programma Purmerend 2040. Bij kleine projecten waar werken met deze norm niet mogelijk is, worden separate afspraken gemaakt met de ontwikkelaar. In de begroting 2020 (besluitnummer 1487865) is besloten deze bestemmingsreserve in te stellen en te voeden met € 2 miljoen vanuit de algemene reserve. Daarnaast is het restant budget van € 500.000 uit 2019 middels resultaatbestemming (besluit 1514611) ook toegevoegd. In totaliteit is een bedrag van € 2,5 miljoen beschikbaar om aan te wenden. In de p&c cyclus zal worden gemonitord dat deze toevoeging van extra baten ruimtelijke ontwikkeling ook daadwerkelijk worden gerealiseerd.

Programma 4 Milieu

Reserve duurzaamheid

Doel en voeding: de reserve is ingesteld om de middelen voor de proeftuin aardgasvrije wijken vanuit het Rijk (gemeentefonds) hieruit op te nemen. De gemeente heeft daarmee bijna € 7 miljoen gekregen voor de uitvoer van de proeftuin aardgasvrije wijken: € 5.091.994 in 2018 en € 1.896.417 in 2019 (decembercirculaire 2018 en meicirculaire 2019). Bij de 2e 2019 (besluit 1491534) is een bedrag van € 6.988.411 gestort in deze reserve en is bij resultaatbestemming 2019 (besluit 1514611) de extra klimaatmiddelen Wijkaanpak van € 400.000 uit het gemeentefonds (decembercirculaire 2019) aan deze reserve toegevoegd. Hierdoor was een bedrag beschikbaar van € 7,3 miljoen voor de proeftuin aardgasvrije wijken. Over de aanwending van de reserve heeft de gemeenteraad in 2021 bij het raadsvoorstel (1542424) over de uitvoeringsstrategie een besluit genomen.

Programma 5 Bereikbaarheid

Reserve parkeren

Doel en voeding: in 2019 heeft de raad besloten (besluit 1472099) om de jaarlijkse positieve resultaten van de parkeermaatregelen te reserveren voor de dekking van de kapitaallasten van de te bouwen parkeergarage. Daarnaast is het voordeel in de exploitatie door het in eigen beheer nemen van de Claxonate toegevoegd (besluit 1493784). De overige ruimte wordt gereserveerd voor maatregelen die voortvloeien uit de monitoring van de voorgestelde besluiten en andere parkeermaatregelen.

Programma 7 Ruimtelijke ordening

Reserve gronden

Doel en voeding: de bestemmingsreserve gronden is ingesteld voor het faciliteren van (nieuwe) ruimtelijke ontwikkelingen of daarmee samenhangende verkenningen. In die context dekt de reserve ook de plankosten bij zowel actief als faciliterend grondbeleid, wanneer we deze uitgaven niet kunnen terugverdienen middels verkoop of kostenverhaal. De jaarlijkse voeding vindt plaats door winstnemingen op grondexploitaties. De raad heeft in 2020 ingestemd (besluit 1529189) om de jaarlijkse winstneming op grondexploitaties te verdelen over de reserve gronden en de algemene reserve, waarbij een 50/50 verdeling als uitgangspunt geldt en op basis van de analyse van jaarlijkse actualisatie van de MPG en de jaarrekening een andere keuze kan worden gemaakt. De bestedingen worden separaat aan de raad voorgelegd.

Programma 9 Economie

Reserve regionaal samenwerkingsverband Zaanstreek-Waterland

Doel en voeding: in 2017 zijn in verband met de opheffing van de SRA middelen terugontvangen. Deze zijn in 2018 toegevoegd aan de reserve omdat in regionaal verband is afgesproken dat deze middelen zullen worden besteed aan diverse initiatieven in Zaanstreek-Waterland. De stand van de besteding wordt in regionaal verband bij gehouden.

Voorzieningen

Programma 4 Milieu

Voorziening afvalstoffenheffing

Doel en voeding: het tarief voor afvalstoffenheffing mag maximaal kostendekkend worden vastgesteld. Bij een overschot is het een verplichting om deze gelden uit te geven aan de taken voor afvalstoffenheffing. Daarom moet een voorziening worden gevormd als gevolg van middelen die van derden zijn verkregen met een specifiek bestedingsdoel.

Programma 6 Beheer openbare ruimte

Voorziening gemeentelijke watertaken

Doel en voeding: het egaliseren van de tarieven rioolheffing die bij de burgers in rekening gebracht worden. Uitgangspunt bij de vaststelling van tarieven rioolheffing is dat de door de tarieven gedekte lasten moeten worden gerealiseerd. Deze voorziening is ingesteld om de effecten van de noodzakelijke investeringen ten behoeve van het onderhoud aan de riolering op te vangen teneinde grote schommelingen in de rioolheffing te voorkomen.

Voorziening onderhoud begraafplaatsen

Doel en voeding: doel van deze voorziening is het egaliseren van inkomsten uit meerjarig afgekochte grafrechten om jaarlijks een evenredig deel van de afkooptermijn te laten vrijvallen voor het beheer van, en onderhoud aan, de begraafplaatsen. Het saldo van de reserve komt overeen met alle op dit moment geregistreerde afkooptermijnen, tegen actueel prijspeil.

Voorziening persleiding Rivierenlaan 281

Doel en voeding: dit betreft een van een ontwikkelaar, overeenkomstig de afgesloten anterieure overeenkomst, ontvangen bijdrage in de kosten voor de verplaatsing van de persleiding op termijn.

Programma 7 Ruimtelijke ordening

Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen

Doel en voeding: voor het technisch beheer van de gemeentelijke gebouwen maakt de gemeente gebruik van meerjaren onderhoudsplannen (MJOPs). Daarin staat aangegeven welke onderhoudswerkzaamheden in welk jaar plaats moeten vinden. De begroting van het planmatig onderhoud en dagelijks onderhoud is gebaseerd op deze plannen. Ook is de hoogte en jaarlijkse toevoeging van / aan de onderhoudsvoorziening gebaseerd op deze MJOPs. De geplande toevoeging aan de onderhoudsvoorziening is bepaald door uit te gaan van de gemiddelde kosten over een periode van 10 jaar.

Voorziening bijdragen op basis van nota Prof

Doel en voeding: in diverse anterieure overeenkomsten (AO) is opgenomen dat de exploitant (privaat initiatiefnemer) op basis van het vastgestelde gemeentelijk beleid in de nota Planoverschrijdende ruimtelijke openbare faciliteiten (nota Prof) een bijdrage doet ten behoeve van de gemeentebrede bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen. De bijdragen worden gestort in de voorziening. Het volledige saldo is in 2022 reeds bestemd voor de onrendabele top van de parkeergarage stadhuis. In verband hiermee is deze voorziening niet opgenomen in het overzicht.

Voorzieningen kostenverhaal

a. Voorziening kostenverhaal Sociale Woningbouw

Doel en voeding: dit betreft de voorziening kostenverhaal Sociale Woningbouw. In de raad van september 2019 (besluit 1482547 d.d. 26-09-2019) is deze voorziening ingesteld om de bedragen die van particuliere investeerders worden ontvangen, bijdragen zijn voor concrete investeringen. Dit is geen vrij geld. Deze bijdrage wordt gestort in deze voorziening. De aanwending zal plaatsvinden zodra de geaccordeerde investeringen worden gepleegd conform de lijst voor compenserende sociale woningbouw. Tot op heden zijn hier nog geen ontwikkelingen op geweest en is deze niet opgenomen in het overzicht.

b. Voorzieningen kostenverhaal parkeren Centrum

Doel en voeding: in de afgesloten anterieure overeenkomst (AO) is opgenomen dat de exploitant (privaat initiatiefnemer) een bijdrage is verschuldigd ter compensatie van het verloren gaan van een aantal openbare parkeerplaatsen. De ontvangen bijdragen zijn dus feitelijk geoormerkt. Het betreffen dus van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden (BBV art.44. d). In de raad van september 2019 (besluit 1482547 d.d. 26-09-2019) is deze voorziening ingesteld voor aanwendingen inzake parkeervoorzieningen in het centrumgebied. Het volledige saldo is in 2022

reeds bestemd voor de onrendabele top van de parkeergarage stadhuis. In verband hiermee is deze voorziening niet opgenomen in het overzicht.

c. Voorziening kostenverhaal mobiliteit & groen

Doel en voeding: dit betreft de voorziening kostenverhaal mobiliteit & groen. In de raad van september 2019 (besluit 1482547 d.d. 26-09-2019) is deze voorziening ingesteld om de bedragen die van particuliere investeerders worden ontvangen, bijdragen zijn voor concrete investeringen. Dit is geen vrij geld. Deze bijdrage wordt gestort in deze voorziening. De aanwending zal plaatsvinden zodra de geaccordeerde investeringen worden gepleegd conform de lijst voor compenserende mobiliteit en groen. Tot op heden zijn hier nog geen ontwikkelingen op geweest en is deze niet opgenomen in het overzicht.

d. Voorziening kostenverhaal infrastructuur Wagenweggebied

Doel en voeding: in de afgesloten anterieure overeenkomst (AO) is opgenomen dat de exploitant (privaat initiatiefnemer) een bijdrage is verschuldigd voor investeringen in de openbare ruimte waarbij een eventuele gemeentelijke voorinvestering terugverdiend kan worden.

Programma 10 Bestuur en concern

Voorziening wachtgeldverplichtingen bestuurders

Doel en voeding: de voorziening is bestemd voor de wachtgeldverplichtingen van voormalige bestuurders. Indien op enig moment een huidige bestuurder vertrekt, zal bepaald moeten worden in hoeverre de persoon recht heeft op wachtgeld, de hoogte van het wachtgeld en de termijn van het recht op wachtgeld. De som van dit geheel vormt de wachtgeldverplichting voor de gemeente. Financieel wordt deze verplichting verwerkt door het bedrag van de verplichting te storten in de voorziening wachtgeldverplichtingen ten laste van de algemene middelen.

Voorziening wachtgelden personeel

Doel en voeding: de voorziening is gevormd om te kunnen voldoen aan de wachtgeldverplichting (WW-uitkeringen) die ontstaat als een personeelslid wordt ontslagen. De voorziening wordt naar beste schattingen berekend en dient dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's waarvoor die is ingesteld.

Voorziening pensioenen ex-bestuurders

Doel en voeding: de voormalige gemeente Beemster dekte de pensioenen van bestuurders uit de begroting en Purmerend had hiervoor een voorziening gevormd. In verband met de fusie tussen de beide gemeenten is dit geharmoniseerd en zijn de pensioenverplichtingen in totaal samengebracht in 1 voorziening.

De paragrafen

